

Zkouška 2

Concerto na památku anděla

(Sunil, Axelův specialista na kinezioterapii, se svého klienta ptá, jaký je jeho sen. Axel odpovídá, že by chtěl jet do Francie, a specifikuje:)

„Do Annecy.“

„Tam to neznám.“

„Ani já ne. Do vily Sokrates.“

„Vily Sokrates? Co to je?“ zeptal se masér rozvláčným hlasem.¹ „Restaurace? Centrum talasoterapie?² Špičková klinika?“

„Nic takového³. Je to prostě⁴ jenom místo, kde se pomstím. Váhám mezi mučením a vraždou.“

„Vy jste ale vtipálek, pane Langu!“⁵

Kolosův smích zněl falešně. Ten řehot⁶ byl spíš hloupý než veselý.⁷ Axel si pomyslel, že po půl roce Sunilových masáží už nevydrží tu jeho⁸ vyrovnanost bývalého bojovníka, ty jeho

¹ K překladu „d'une voix traînante“ mě napadly ještě následující varianty: pomalu, zvolna, pozvolna, zdoluhavým hlasem, táhle. Nicméně varianta „rozvláčným hlasem“ mi nakonec přišla nejlepší, protože „pomalu“ nebo „zvolna/pozvolna“ se dá mluvit, ale ve spojení se „zeptat se“ mi to nepřijde autentické, stejně jako zbylé dvě varianty. LEPŠÍ BY BYLO JAKO ADVERBIUM; ROZVLÁČNÝ JE SPÍŠE CELÝ PROJEV.. V SYNONYM. SLOVNÍKU NAJDEME „MONOTÓNNÍ“, COŽ JE LEPŠÍ. JE PRAVDA, ŽE SE „ROZVLÁČNÝ HLAS“ NA NETU NAJDE, ALE SPÍŠ JE TO CHYBNĚ... (RYCHLOPŘEKLADY)

² Thalassoterapie: v Internetové jazykové příručce jsem výraz nenašla, v lékařském slovníku se vyskytují grafické podoby „thalassoterapie“ a „talasoterapie“, přičemž u počestělé verze se objevuje i výklad, volím proto tuto grafickou podobu v překladu. ANO

³ Volím nespisovnou koncovku, protože v předchozím textu se Axel vyjadřuje nespisovně až hrubě. Navíc se jedná o adolescenta, u kterého by spisovná řeč působila zvláště, a také si to v pozici klienta (kde se vnímá jako nadřazený vůči masérovi) může dovolit. ADO. UŽ NENÍ – ALE CHOVA SE TAK..

⁴ „prostě“ se mi do mluvy Axela hodí víc než „jednoduše“. Zaprvé mi přijde, že teenager použije spíše tohle slovo, zadruhé je to slovo kratší než „jednoduše“, což se do tohoto textu hodí – Axel se vyjadřuje stručně, úsečně, chce maséra odbýt a nemá zájem si s ním dlouze a podrobně povídat. JISTĚ, „JEDNODUŠE“ JE SPÍŠE FORMÁLNÍ

⁵ „vtipálek“ se mi do textu hodí více než „legrační“, tj. pojem, který nabízí slovník. „Legrační“ by mi trochu evokovalo výsměch, ale v tomto případě se Sunil snaží o zdvořilou konverzaci a o drobné polichocení Axelovi. Také přidávám „ale“, které se v originálu nevyskytuje jako „mais“, ale nahrazuje původní „comme“. Doslovný překlad „comme“ jako „jak/jaký“ (př. „Jak jste legrační/vtipný!“ nebo „Jaký jste vtipálek!“) mi zde přijde šroubovaný, neautentický, přehnaný, evokuje mi podlézavost – Sunil se podle mě však nesnaží Axelovi podlézat, snaží se jen zdvořile konverzovat. JISTĚ, TO JE PŘESNĚ ONO

⁶ „Éclat“ překládám jako „řehot“, výrazy „hluk“ nebo „třeskot“ se mi zde nelíbí, neboť neevokují zvuk hlasitého smíchu, což „řehot“ vystihuje. JISTĚ, U SMÍCHU JE „ECLAT“ TEK LEDA „VÝBUCH“..

⁷ V originálu je použito jedno souvětí, ale já volím rozdělení do dvou jednoduchých vět, přijde mi to v tomto případě v češtině přirozenější. Navíc původní substantiva (bêtise, joie) nahrazuji adjektivy (hloupý, veselý) a používám je k popisu smíchu bez formulace „v tom smíchu“ – takový překlad by mi připadal otrocký, příliš doslovný, kopíroval by francouzskou stavbu vět, která je v češtině nepřirozená.

⁸ V následujícím výčtu používám spojení ukazovacího zájmena + přivlastňovacího zájmena, které mi zde přijde vhodné vzhledem k faktu, že vyjmenované věci mají charakterizovat Sunila z Axelova úhlu pohledu a připadají mu na něm odpudivé. TO ANO

rozhovory, které ho připravují o rozum, ani⁹ ty jeho vlhké ruce. Zítra před odjezdem¹⁰ ho vyrazí.

Když se uklidnil¹¹, prohlížel si znova fotky z letáčku, kde se dospělí drželi za ramena.¹² Kde byl? Který z těchto mužů? Čemu se teď mohl podobat Chris?

Diskrétní, plaché a pokradmé *Concerto na památku anděla* znělo z reproduktoru. Byla to spíš vzpomínka na hudbu než hudba samotná. V podkrovním pokoji Chris dbal na to, aby nikdy hudba nehrála příliš nahlas, protože v tomhle dřevěném domě zavěšeném v horách, se zvuk přenášel z pokoje do pokoje, (...)

Komentář k úryvku

Najdeme zde hovorovou řeč (Axel), i spisovnější řeč (Sunil) v přímé řeči, zbytek textu je spíše spisovný, najdeme odborné prvky lexika (talasoterapie) i vyloženě hovorové výrazy (vyrazit někoho).

HODNOCENÍ: několik neobratností – P2, P3, P4, P8; jinak dobré postřehy i formulace

B

⁹ Z hlediska češtiny je vhodnější použít „ani“ než doslovné „a“, které blíže vyjadřuje, jak moc Axela Sunil irituje. ANO

¹⁰ Volím nominální vazbu „před odjezdem“, která mi zde přijde efektivnější než slovesná „před tím, než odjel“ (ta by byla zbytečně zdlouhavá). MOHLO BY BÝT „NEŽ ODJEDE..“, ALE DOBRÉ

¹¹ V češtině nelze použít pouhé adjektivum na začátku věty, které ve francouzštině zastupuje celou jednoduchou větu – nedávalo by to smysl. Používám proto formulaci „když se uklidnil“, protože zaprvé vyjadřuje návaznost a důsledek předchozího děje, zadruhé vyjadřuje to, co předchází následujícímu ději (prohlížení fotek).

¹² Napadla mě ještě verze „kde pózovali dospělí a drželi se u toho za ramena“, ale ta se mi už zdá příliš dlouhá, ačkoliv přesně vystihuje originál. V originále je použit přechodník, který dovoluje zachovat větu relativně krátkou, ale v češtině by působil příliš knižně. Podle mého názoru kratší verze, kterou jsem zvolila v překladu, nijak nenarušuje pochopení textu, takže ji můžu použít a vynechat tak překlad „posaient“, které je v textu méně důležité než „s'agrippant les épaules“. ANO, ALE spíš „KOLEM RAMEN“